

schaken

13-12-1991 met michiel bunnik

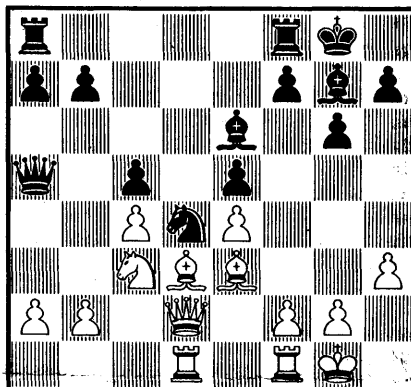
Dit was een bijzonder jaar voor Michiel Botwinnik. Hij vierde zijn tachtigste verjaardag en werd in de Italiaanse stad Asiago tot eredoctor in de wiskunde benoemd. Een hommage aan de man die gedurende zijn hele leven naast het schaken zijn beroep als schaaktechnisch ingenieur uitoefende.

Botwinnik werd 17 augustus 1911 in St. Petersburg als zoon van een tandarts geboren. Zestien jaar later bereikt hij de schaakmeestertitel. Succesvolle jaren volgen. Gedurende de oorlogsjaren wordt hij vijfmaal achtereenvolgende kampioen van de Sovjetunie. In 1948 wint hij overtuigend de vijfkamp van Den Haag/Moskou, waar de wereldtitel op het spel staat. Daarna trekt Botwinnik zich voorlopig uit het actieve schaakleven terug en werkt als electrotechnisch ingenieur aan zijn dissertatie, waarop hij in 1951 aan de universiteit van Moskou promoveert. Tussen 1948 en 1963 verloor hij tweemaal het wereldkampioenschap - van '57-'58 aan Smyslov en van '60-'61 aan Tal - maar pas in 1963 moest hij definitief het hoofd buigen voor Petrosjan.

In 1964 speelde Botwinnik in Tel-Aviv zijn zevende en laatste olympiade.

Ditmaal speelde hij aan het tweede bord achter de nieuwe wereldkampioen Petrosjan. Dat hij nog zeer gevaarlijk was, bewees hij o.a. in onderstaande partij.

V. Aloni-M. Botwinnik. Indisch
1. d4,Pf6 2. c4,c6 3. d5,g6 4. Pc3,d6 5. e4,Lg7 6. h3. Beter 6. Ld3. 6. ...,0-0 7. Le3,e6 8. d:e6. Na deze ruil heeft zwart alle openingsproblemen opgelost. Hij wint een tempo met de ontwikkeling van zijn dameloper. Juist was 8. Pf3. 8. ...,L:e6 9. Pf3,Da5 10. Dd2,Pc6 11. Le2,Pd7! Met de manoeuvre Pf6-d7-e5 lost zwart zijn zwakke pion op d6 op. 12. 0-0,Pe5 13. P:e5,d:e5 14. Tad1,Pd4 15. Ld3.

Een pionoffer of een blunder? In ieder geval zag het rustige 15. Pd5 er beter uit, waarna 15. ...,D:a2 niet goed is volgens 16. L:d4 gevolgd door 17. Ta1,Db3 18. Ta3. 15. ...,L:h3! 16. b4! Nog het beste. Wit offert nog een tweede pion voor het initiatief. 16. ...,c:b4 17. Pd5,Lg4 18. Tb1,Dd8. Anders volgt 19. a3. 19. L:d4,e:d4 20. T:b4,b6 21. a4! Wit brengt de dreiging a4-a5 in de stelling waarmee hij of zijn pion terugwint, of een gevaarlijke vrijpion op de c-lijn krijgt. Zwart zoekt tegenspel op de koningsvleugel. 21. ...,f5 22. e:f5,l:f5 23. a5,b:a5 24. Tb5. Wint de pion terug, maar veel sterker zou 24. Tb7 geweest zijn. 24. ...,L:d3 25. D:d3,Dh4 26. g3,Dg4 27. Te1,Tf3 28. Db1,Taf8 29. Te4. In de hoop dat de zwarte dame wijkt; bijv. 29. ...,Dh3 30. Pe7+,Kh8 31. P:g6+,h:g6 32. Th4+. De zwarte dame hoeft echter niet te wijken. 29. ...,T:g3+ 30. fg3,D:g3 31. Kh1,d3! verbreekt de communicatie van de witte stukken. De witte dame komt niet meer in het spel. 32. Pe7+,Kh8 33. De1,Dh3+ 34. Kg1,d2! De zwarte vrijpion beslist! 35. P:g6+,h:g6 36. Dh4+. Of 36. Th4+,Kg8 en wit heeft ook geen schaakjes meer. 36. ...,Kg8. Wit geeft op. Op 37. D:h3 volgt 38. d1D+, 38. Kh2,Tf2+ 39. Kg3,Dg1+ 40. Kh4,Lf6+ 41. Tg5,L:g5.